

Պէս այնչ ձագուց այսօր և մեք յոյժ տենչամք
Իրա ընդ թեւովք հայրականաւ մեք համբուսք,
Ի գրգարան ճեմարանին Սողիմոյ
Սարգիւ ՚ի կիրթ ըստ բարեսէր քոյդ ըզձից,
Ի ինեւ հրմուտ գրոց սրբոց բանիբուն
Որով զհամբոււ Ըզգին և Տանն Յակովբայ
Հւշակ հարցուք Ըզգաց Է՛ի լուր ամենից ո

1868 Յունուար 8
Դ. Ս. Լչուտաղէմ

Կարպէր Տ. Սիբիանեան
Տէգրանակերպի
Ը. Ս. Դառանգաւորաց
վարժարանիս

ՈՒՂԵՐԶ ԵՐԱՆՏԱԳԻՏԱԿԱՆ
Ի ԸՆՈՐԴԱԲԵՐ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ
Տ. Տ. ԵՍԱՅԵԱՅ Ս. ԿՕՐ ՄԵՐՈՑ
ՅՈՒՍԽԻՄՆԱՐԱՆ ԺԱՌԱՆԳԱՌՈՐԱՑ

Լճենապատիւ Արքազան Հայր.

Որ ըզու կրնայ այսօրուան մեր
սրտի զգացումը բացատրել. բանդի
արդարեւ այն աստիճանն ինդուլթեամբ
համակուած է, որ մարդկային խոհուն
միտք մը անգամ լիովին նկարագրել
անկարող կը գտնուի. վասն զի անիկայ
ամենեւին ուրիշ չափ չունի եւ ոչ
սահման. բայց միայն այն ոգին որ
ճշմարտութեան բոցով վառված է, ո՛հ
ճշմարտութիւն կ'ըսենք և կը զգած
ուինք. կը հիանամք անոր վսեմ ան
ուան վրայ, ի՞նչ հօր զօրութիւն, որ
եթէ լոկ երեւակայէ մարդ էակը՝ ան
պատուժ հրհուանօք կը յափշտակուի.
Իմացական աշխարհի մէջ կը գտնէ ինք
զինքը. ուր ճշմարիտ երջանկութեան
ճաշակը կ'առնու եւ կը զմայլի, որուն
մարդ իւր բոլոր զօրութեամբ կը ձրգ
տի հոգւով և մտք. հասկա թէ մարդ
հոգատակի անոր ազդեցութեան, գոր
ծադրէ զանիկայ, անոր արգարու

թեան և իրաւանց զէնքերովը զրահա
ւորի, այն տոնէն թէ և անարգանաց,
սուր սրտին, նախաստանաց սրտամուխ
նիւլակին հանդիպի, թէեւ անտանելի
նեղութեանց եւ թշուառութեանց
մէջ ըլլայ, անյողողող և անընկճելի
կը մնայ. նաեւ ամեն խաւարային գը
րութեանց տակ միանգամայն ճնշուի.
Նա կ'ըսեմ, ճշմարտութեան արի եւ
աննկուն զինուորը միշտ յաղթող է, միշտ
փոռաւորեալ, միշտ պատուեալ է:
Ը՛ր, միշտ բարձր է նա և լիովին վաղ
ձատրուած. ոչ եթէ մարդկային խա
ծասող չթթանց քով՝ գտնուած բե
րանէ մը, ու յաւիտենական արդար
պատկազէն, այլ այն գերազոյն էա
կէն. որուն փառք է իւր ծառաները
փոռաւորելը. ճշմարտութիւնը՝ կ'ըսեմ
տնջնջիկ է. և թէ և անոր մշտավառ
կայծը երբեմն մարդկային անիրաւու
թեան մոխրոյն տակ կը ծածկուի, բայց
անշիջանելի է, անմահ է. նա այնչափ
զօրուոր է, որ մահկանայութեան
անունն ալ իրեն հետ կ'անմահայնէ,
եթէ իրեն հաւատարիմ՝ հոգատակ
գտնէ:

Ը՛ր, ահա այն կիրքն է մեր ցնծու
թեան տահմանը, որ ազգային յառա

Ճաղխմութեան ճշմարիտ սիրովը վառ-
ուած, քիտութեան տարածման եւ
գաւառարակութեան ծաւալման հա-
մար կը շարժի կիեռայ ու կը բարձրի-
քանդի այս երկուքը, այսինքն քիտու-
թիւնն ու գաւառարակութիւնը «Ին-
կերական աշխարհին լոյս», մանրկոյնի
բարոյական կենաց տարր, միգրանթի-
ոս աշխարհմութեան առաջնորդ եւ հայ-
րենեաց բարոյական շէնքին հիմունքն
են ու այն սիրտն է մեր բերկրութեան
մերթնիկէտը, որն որ խղճայի հայրե-
նեաց թշուառութեան համար ցաւ
կը զգայ, որով կը փութայ տանն աւե-
տակ նեղութեանց եւ տառապանաց սի-
րով տանիլ, երանդխտութեան տան-
նադառն, բաժակին նիւթն անգամ
լամել, նշանակ ըլլայ անիրաւ բերան
ներու անկրգանաց մարգագայ ներուն
կը տղխմութեան բռնաւորին ձեռ-
քէն ապանելու համար, հայրենիքը
բանասիրութեան ձեռքով կառավար-
ելու եւս բարեատեանց կրից ծառայ
ընել, ու նուիրելու անգլին աշխու-
հան բարեկիրթ սրտեր, այսինքն առա-
քինի դիւցազուններ, Այսոյի սիրտ
մը թէ եւ իւր զգացմանց փախճանին չի
հանդի, անկայն միշտ վարձուց եւ յար-
գանաց արժանի է, ըստ որում հերկը
է որ իւր սիրտը ճանչցող եւ քննադա-
րող է :

Սերբայիս այն սիրտն է մեր հրը-
ճուանեց մատնան մը գնողը, որ ներու-
ղանտութեան մարդավայել գիւցաղ-
նական առաքինութեամբ եւ սրբիւ-
կան միջ բարբաբմամբ կը թողու իւր
բոլոր գործերը եւ աշխարհութեան կե-
լայ իւր հէգ որդւոյն, իւր խնամա-
սական ներկայութեան առժամանակ
կեայ կերպիւ զուրկ գտնուող ժա-
ռանգաւորները բաժնեւորել ի յառա-
ճաղխմութիւն ի բարոյական եւ ի մի-
տաւորականութեան իւր հիմունքին

որհնութեամբ, միշտ գէտ ի միւրդա-
վարութիւն, մոցներ բանականու-
թեանն շաւղին մէջ, որով կը վե-
րանորոգի ազգ մը :

Իհա պայտիս խորհուրդներով վառ-
ուած սիրտ մը միայն մեր ցնծութեան
հրճուանեց եւ երախտագիտական ըզ-
գացմանց կիրքին կէտն է, իւր արդ-
նի որ պայտիս սիրտ մը մեր երախ-
տագիտութեան եւ խնդութեան առա-
ման սենեկը, բաւ է որ պարզուեցաւ
մեր պարտքը, եւ ահա լոյն է բարեմիտ
բարեմիտ եւ միանգամայն խորհող
ճշմարիտ բանական կենդանիներ դառ-
նայ, արդարութեան, իրաւանց եւ
ճշմարտութեան համար թինչեւ ան-
գամ մեր անձը զոհել սիրով Սերբայ
պայտիս սիրտ մը անմահութեան ար-
ժանի է, որ սրտեր կը կենդանացունէ,
ուստի ամենքս միաբերան եւ բազիւ-
տարած խնդրենք Վախախտութե-
ան, իւր, Տէր, այս սիրտը անկու-
կորով եւ երջանիկ պահէ երկար ժա-
մանակներ, անկու-թեանցիկ բը-
նութեանց ապառաժ քարերը վերջոյր
այս սրտին ճանապարհին վրայէն ի
փառս մեծի Տէրութեանց եւ ի
պատիւ Բզգիս :

Ի շէնք յառաջագործ
1868 յունուար 10. (Երբ) Բ. Գ.
Այլուսագէտ

Ինտապատիւ եւ Կարեւորագէտ
զան Լայր :

Փառք Բարձրեցն, որ մարդկային
տղգիւրախութեան համապատասխա-
նող գգացմանք մը այստ պարգեւեց
Սերբայիս անեց սանուցաւոր լ-
մանադոր լըն բոլոր լշակերտութեա-
լըս սրտին թագ պարագայը չորսըստ
պատասխելու եւ ցնծութեամբ բարե-
բար շոր մեքայ, փրոյ յոյնը մեզ ըն-